

НЭҢИЛИЭК МУНИЦИПАЛЬНАЙ ТЭРИЛЛИИЛЭРИН БАҢЫЛЫКТАРА ДУОҢУНАСТАРЫГАР КИИРДИЛЭР

Убаастабыллаах нэһилиэк баһылыктара!

"Чурапчы оройуона" муниципальной тэриллии депутаттарын улуустаабы Мунньабын уонна дьаһалтатын ааттарыттан олохтоох бэйэни салайыныы быыбарыгар быыбардааччылар үрдүк итэбэллэрин ылан муниципальной тэриллии (нэһилиэгинэн) бастакы баһылыктарынан быыбардаммыккытынан итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Эһиги саҥа XXI үйэ биир ураты суолталаах түгэнигэр — олохтоох бэйэни салайыныыны нэһилиэк таһымыгар киллэриигэ үгүс билиини көрүүнү, сатабылы уонна дьобуру эрэйэр, нэһилиэк инники сайдыытын акылаатын түһэрсэр кэмигэр улахан эппизтинэни сүктүгүт. Эһигиттэн тулуур уонна дьулуур, дьиссипилиинэ уонна эппизтинэс, көбүлээһин уонна дьаныар, саҥа сокуоннарга олобуран олоххо, үлэбэ саҥалыы сыһыан ирдэниллэр. Бу ирдэбиллэри тэҥнэ дьүөрэлээн төрөөбүт-үөскээбит Чурапчыбыт, нэһилиэкпит чэчири сайдарын, тыа сиригэр олобун уйгута тулсарын туһугар баар кыаххытын толору туһанан үрдүк таһаарыылаахтык үлэлиэххит, дьоннуг-сэргэбит итэбэллэрин чиэстээхтик толоруоххут диэн эрэнэбит. Баарабыт эһиэхэ, эһиги дьиз-кэргэннитигэр чэгиэн доруобуйаны, үлэбэ, үөрэххэ ситиһинилэри, дьоллоох-соргулаах байылыат олобу.

Улуустаабы Мунньах председателэ Г. СМЕРНИКОВ.

"Чурапчы оройуона" муниципальной тэриллии баһылыга И. АММОСОВ.

Бүгүн, алтынньы 20 күнүгэр, "Айыл-лаан" культура дьизитигэр нэһилиэктэринэн муниципальной тэриллиилэр саҥа талыллыбыт баһылыктарын эппизтээх дуоһунастарыгар кириэллэрин үөрүүлээх быһыыга-майгыга бэлиэтээһин буолла.

Буолбут сүҥкэн политической, экономической дьаһалларга биһиги улууспут тэрээһиннээхтик уонна активнайдык кытынна. Бу саҥа быыбардаммыт дьон историяба бастакы нэһилиэк муниципальной тэриллиилэрин баһылыктарынан буолалларын туһаайан туран, улууспут аҕа баһылыга И.Н. Аммосов эбэрдэ тылларын кытта Мэнэ суруктары туттаргаата. Эппизтинэс улаханан бэлиэтээтэ уонна саҥа кэмнэ саҥалыы салайтаран кимээһиннээхтик, таһаарыылаахтык, түмсүүлээхтик үлэлииллэригэр ынйырда. Улуус мунньабын председателэ Г.В. Смирников эбэрдэ тылыгар саҥа талыллыбыт нэһилиэк депутаттарыгар туһаайан улахан эппизтинэстээх, түмсүүлээх буолары, биир өйүнэн-санаанан бар дьоммут туһугар үлэлииллэригэр ситиһини баарда.

Советскай, партийнай үлэ ветерана Борис Пахомович Баишев, Петр Прокопьевич Дьячковскай эбэрдэ тылларыгар общество бары аранатын түмэн, ааспыт кэмнэр олыттарын туһанан, үлэни-хамнаһы ситиһинилээхтик сабалыылларыгар, Чурапчылыы чугуй-бакка сайдыы туһугар күүстэрин-уохтарын ууралларыгар баардылар.

Буолан ааспыт быыбардар тэрээһиннэрэ хас биірдии нэһилиэк быыбардыыр комиссиялара (УБК, МТБК) үтүө суобастаахтык үлэлээбиттэриттэн тутулуктааба. Ол эппизтинэни сүктүт комиссиялар председателлэрин уонна комиссия чилиэттэрин эбэрдэлээтилэр. Улахан государственнай суолталаах быыбардарга, бар дьоммут активнайдык кэлэн кытыбыттарыгар улууспут территориальной быыбардыыр комиссията махтал тылын анаата.

Саҥа кэм бастакы баһылыктара үлэбитигэр-хамнаскытыгар ситиһинии!

А. ЗАХАРОВ.

"ЧУОРААНЧЫК" СУРУНААЛ "САҢА ОЛОХ" ХАҢАККА ЫАЛДЫТТААҢЫНА

Алтынны ыйын ортотугар "Чуораанчык" сурунаал редактора Ольга Николаевна Корякина-Умсуура коллегаларын кытта Чураалчы улуунун "Саҥа олох" хаһыатыгар билсэ-көрсө ыалдытты тахса сырытта.

"Чуораанчык" сурунаалы билбэт киһи Саха сиригэр суоҕа буолуо. Республикаҕа алын кылаас, үһүяан оболоругар аналлаах кырачааннарбыт биер таптыыр, умсугуйан ааҕар, үөрэнэр сурунааллара буолар. Манна кириэллэр араас остуоруйалар, көрдөөх кэлсээннэр. Ол гынан баран, бу сурунаал анардас аралдьыйарга-сааратарга эрэр буолбакка, саха былыргы историятын кэрдиэс кэмнэрин көрдөрөр, Саха сирэ киэн туттар, сүгүрүйэр суруйааччыларын, общественнай деятеллэрин, национальной геройдарын туһунан кэлсиэрэ-илсиэрэ кэрэхсэ биллээх. Саха былыргы ооннуулар, туттар сэлтэрэ-сэбиргэллэрэ ойууланан көрдөрүллэрин таһынан барытын эридьиэстээн, ымпыгар-чымпыгар тийэ кэлсээнэр, ол эбэтэр саха оботун өбүгэлэрэ хайдах олохтооттарын туһунан олус бэркэ сырдатыллар. Араас хабааннаах тылдьыттар бэчээттэнэллэрэ, оҕо тыла-өһө, ситимнээх саната сайдарыгар туһата саарбаҕа суох. Ыһатын оҕо сөптөөх хайыскаҕа барарыгар эргиччи өттүнэн туһалаабын итэҕэйдим.

Сурунаал саҥа сайдыылаах үйэни кытта тэннэ хардылыһар, оҕо-аймах эрэ сэргэх курдук, арааһынай өнү таба тайанан былыргы да аныгы кэм да ойуулар, уруһуйдар (саха киһитэ илэ харабынан көрдөбүнэ эрэ ыһынар), көрдөөх да толкуйдар да комикстар кирибиттэр. Бэл диэтэр саха омук таптаан ыллыыр ырыалара-тойуктара (нотанан!) бааллар. Онон искусство бары зигэстэ кирибитэ дьон-сэргэ болломтотун тардар, ордук кыра саастаах оҕолордоох төрөппүттэргэ, оҕо саадын интэриһинэргэр оскуола учууталларыгар оҕону интэргэ-үөрэтэргэ күүс-көмө буолар.

Бу үөһэ этиллибит барыта кураанах кэлсээн буолбатын билгэргэтэн, бу дьыл алтынны ый саҕатыгар Сочин Дагомыс куоратыгар "Россия бүтүүнэ — 2005" дьин

маассабай информациялар средстволарын бүтүн Россиятааҕы Х фестивалыгар "Чуораанчык" ("Колокольчик") сурунаал III степеннээх Россия журналистарын союһун В.Л. Богданов илин баттааһынаах дипломуна наҕараадаланна, лауреат үрдүк аатын ылар чыэскэ тигистэ. Ити көрүүгэ уопсайа 1500 журналист, 200 тахса араас хаһыаттар, сурунааллар бэйэлэрин үлэлэрин көрдөрбүттэрэ, манна телевидение, радио бастын көрүүлэрин элэххэ, ити сыһыппара, биллэн турар, элбээ. Фестиваль конкурсун түмүгүн Россияга эрэ буолбакка, Аан дойдуга биллэр журналистар таһаарбытара элбэи кэлсиэр. Киһи үөрэрэ баар "Чуораанчык" ("Колокольчик") сурунаал "Оболорго уонна ычакка аналлаах периодическай таһаарыһылар" номинацияга итинник бочуоттаах миэстэҕэ тиксиптэ. Тийгээтэр, эһиил ытыллыахтаах "Россия бүтүүнэ — 2005" дьин маассабай информациялар средстволарын бүтүн Россиятааҕы XI фестивалыгар ыһыры тугулар.

Билинни бириэмэ — ырынах ыар кэмэ. Ол иһин туох барыта үбүлэнииттэн, харчыттан тутулуктааҕа барыбытыгар биллэр. Ырынах сокуона этэринэн атылаһааччы баар буоллаһына — табаар баар. Манан мин этиэхпин баҕарабын, ханнык баҕарар хаһыакка, сурутуу баар ахсаана элбэх буоллаһына — бу хаһыат олох үөһүгэр ордон, бэчээттэнэр буолар. Онон ааҕааччылартан тутулуктаах — Саха сиригэр суос-сорохтох оҕо аналлаах, 2 тылын бэчээттэнэр "Чуораанчык" сурунаал инники дьылҕата.

Оттон көрсүһүү туһунан ахтан аһардахха, күндү ыалдыттарбытын кытта ирээ-хоро кэлсэтин, саҥа атастатыта сүрдээх истинник ааста. Элбэх баҕа саҥа, интэриһин да манньк ситими бысакка биригэ үлэлииргэ, никитин да манньк ситими бысакка биригэ үлэлииргэ, күнүтэ сибээстэлэргэ этилиэнэ. Сурунаал кырачаан да улахан да ааҕааччылартан, журналистартан кыра хоһооннор, тэттик кэлсээннэр кириэллэрэ буоллар дьин баҕа саҥааларын билиги хаһыаттыт нөнүө тиэртилэр.

Онон манньк ситиһиллээх, таһаарылаах үлэлээх сурунаал кыһыытыгар, коллегаларбыт үөрүүтүгэр холбоһон туран, Саха сиригэр, Россияга биллэр-көтөр, бочуоттаах сурунаалга өссө үрдүк чыпчакка даҕайаларыгар, ыһылыһыт тэтими ыһыктыбакка, иннилэрин дьэки дуулуурдаахтык хардылыһыларыгар баҕарабыт.

Д. СТРУЧКОВ.

Кэрэ эйгэтигэр

КОЛЛЕГАБЫТ СИТИИНИТЭ

Алтынны 6 — 7 күннэригэр Дьоккуускай куоракка ытыллыбыт эбии үөрэхтээһин үлэһиттарын республикатааҕы күрэхтэһиилэригэр үлүүс-чиаһин билиги оскуолабыт туйгун категориялаах учуутала, "Иэйи" программа автор, "Саҥаҕа" мода студиятын салайааччыта А.С.Дьячкова күүс-көмө буолар.

Икки күн устата төүрт түһүмүһүнэн көрүү ытылынна. Уопсайа 22 кыттааччы республика үлүүстэригэр кэлбиттэр. Араас күүрүк, студия салайааччылар буоланнар, эргичи талааннаах дьон кэлбиттэрэ күрэхтэһиини ордук тыҥаһынаах уонна интэриһинэй өнүрдүлэр.

Бастагы күнүгэ "Мин педагогическай кредо" дьин бэйэни билиһиннэрии ордук сөхтөрүлүөх буолла. Манна кыттааччылар араас форманан үлэлэрин сүрүн принциптарын, сыһыларын, сорохторун көрдөрүлэр. Ордук чабылхайдык Амма үлүүтүн оскуолатын хореографа М.Ефремова бэйэтин көрдөрдө. Альбина Семеновна бэйэтин билиһиннэриитэ амиз биер чабылхайдарга киристэ. Аһаҕас дьарыктарга учууталлар бэйэ талааннаан, сатабылынан оҕону сэргээрдэн, үлэһэ уһууан бэртээхэй дьарыктары көрдөрүлэр. Альбина Семеновна ыппыт дьарыгар оҕону остуоруйа эйгэтигэр киллэрэн, бэйэтэ баҕаран, былааннаан, айан өңүлөрү үсүлүбүтүтүн тарыйыта улахан сэргээриини ылла.

Иккис күнүгэ авторскай программалары көмүскээһин бөлөхтөрүнэн ытылынна. Билиги конкурска "Иэйи" программа саамай үрдүк баалы ылла. Төрдүс түһүмэххэ 15 мүнүүтэ иһигэр балаһыанньа үөрэхтэһии инникитэ хайдах буолуохтааҕын кыттааччылар араас бырайыагынан көмүскээтилэр. Оскуолабыт экспериментальнай үлэстэ сөптөөх хайысканан баран иһэрэ кини үлэтигэр ырылхайдык көһүннэ. Программалара бэйэ-бэйэлэрин ситэрсэн биэрэллэрэ бу курахха бастаан тахсарыгар бигэ тирэх буолла дьин коллектив олус үөрдүбүт.

Күрэхтэһии түмүгүнэн бастагы миэстэ билиги коллегабыт, иккис миэстэ В.И.Михайлов (Тавта), үлүүс миэстэ Л.Н.Попова (Дьоккуускай) буоллулар.

Итини таһынан биэс номинация анаатылар, грамоталарынан наҕараадалаатылар. Бастаабыты сыаналаах бөлөһүнэн, Болгарияга сынчыанар босхо путевокканан наҕараадалаатылар. Альбина Семеновна Саха Республикатын үөрэҕириитин туйгуна буолбута үөрүүтүн үксэттэ.

Бу күрэхтэһиигэ кыттарбытыгар көмө буолбут дьоннорбутугар: оскуола директоругар Погорельская Прасковья Николаевнага, үөрэх управлениетин начальнигар Сидоров Егор Семеновичка, Александр Иннокентьевна уонна Михаил Степанович Эверстовтарга, Иван Иванович Будюкова, Кондратьева Клара Петровнага, Манаситова Марианна Алексеевнага, биригэ үлэлиир коллегаларытыгар, төрөппүттэригэр, транспортынан хаачыһыт үлүүстэаҕы ИДьО начальнигар Неустроев Константин Константиновичка барҕа махталбытын тиэрдэбит.

Коллегабытын Альбина Семеновнаны бу үрдүк ситиһиитинэн эбэрдэлээн туран, өссө да саҥа ситиһиллэри, үрдүк даҕайыны баҕарабыт.

СЕРДЖЕ ОТПАВ ДЕТЯМ

СЕРДЖЕ ОТПАВ ДЕТЯМ

УДЬУОР САЛҔАНАР

Үлүү Кыһыы 60 сылын чэрчитинэн үлүү-спутугар элбэх дьаһаллар бэрт тэрээһиннээхтик ытылыннылар. Профессор Г.П. Бахарин аатынан Сылан орто оскуолатыгар үлүүс кэрэхсэбиллээх тэрээһиннэр буоллулар. Ол курдук ыам ыйын 7 күнүгэр аһылыгыт сарий ветерана любитель-художник Макаров Алексей Трофимович айар быыт-тапка дьон-сэргэ, оҕо-аймах болломтотун тарта.

Алексей Трофимович норуоттан тахсыт даҕыттар талааннаах маастар, атык киһибит Сивцев Иннокентий Иванович — Мыттыкы сизэ. Мыттыкы норуотка художник, иконописец, мындыр уус, билгэти, бөлүтүк, отолут быһылынан биллэр. Алексей Трофимовичи эһэтин Мыттыкыны удыурдаабыт киһинэн буоларын бу быһыстактан итэҕэйдим. Кини 1941 с. сайын художник буолар баҕалаах Дьоккуускайдаагы художественнай студияга тутарсыта. Ол эрэн сарий саҕаланан атырдык ыйыгар куораттан сарийта ытырыллыбыта. Сталинград таһыгар Донской фронга саржиллан аатырар Паулюс армиятын урушталлар кыргыһыларга илиитигэр бааһынан, инвалид буолан дойдугар эргиллэбит. Олор-тиллэри аахсыбакка өстөөх самнарбытын саллаат бийбүсү наҕараада — "Хорсунун иһин" мээгэл туһулуур.

Алексей Трофимовичи эһэтин Мыттыкыны олоҕо, төрөөбүт түөлбөтигэр таптала, доһуугар-сэргэтигэр кыһыныта олорун устата сирдэт сулус буолбута чуолкай. Дьыл-хонук аһан буйун сэрингэ ылбыт баастара урудууан, өйө-санаата сааһыланан, чөллөрүөн айар үлэ аһаар ылларыта.

Кини дьэстэ саас күн уһаатааһына худуһунуук маастарыһыгар кубулуйара. Кырааска сьта, араамалар, киистэлэр...

Алексей Трофимович бастатан туран портретист. Эһэтин Мыттыкыны 2 портретын дьон кэлсээннэн урууһулаабыта. Бирэ Чөркөөх, иккис Сылан оскуолатын музейыгар хараллаллар. Эһэтин Прасковья Семеновна мөссүүнү хаартыскаҕа урууһулаан үлэтиппит. Буйун-художник олоҕор идеал өстүбүт ытыктыр дьонун урууһулаабыт. "Сталин иһин, Ийэ дойдун иһин!" — дьин атакаҕа кириэрбит — дьин ахтара ветеран. Ол да иһин үлүү сирдэт И.В. Сталин портретын маһынай кыраасканан урууһулаан, күөрэчи көтөһөн элбэх Кыһыы парадтарыгар кыһыныта. Убайдарга гражданскай сарий кыттылааҕа, биллэр көмүс уула Макаров Константин Ивановичны — Кыра Эһэни, кыһыл перизан Макаров Михаил Ивановичны — Бастаабын Мэхээтэ портреттара олус табыллыбыттарын дьон-сэргэ бэлиэти көрдө, махтанна. Бу портреттэри ветеран оҕолоро олохтоох музейга бэлэхтэтилэр.

Оскуолабыт музейга атаҕар турарыгар сарий ветерана Алексей Трофимович үлүүтэ-өһөтө олус улахан. Сахалар урууку олохторун дьаһалларын, үлэлэрин-хамнастарын көрдөрөр "Оҕуһаах оҕонньор", "Саха балаҕанын ис бараана", "Курумах мас кэрдиитэ" жанровай үлэлэрэ аныгы ычакка элбэи сэлэргийилэр. Сир оҕолуутун историйтын, инники сайдыытын этаптарын толкуйдаан урууһулаабыта иитэр-үөрэтэр үлэһэ күн бүгүн олус көмөлөөх көрдөрөр пособие буолла.

Оттон пейзажа холломмун "Көмүс күлүн", "Күн утахтара", "Лосорчума" үлэлэригэр, автор төрөөбүт төрүт буоругар, алаһыгар, айылҕага таптала көстөр.

Алексей Трофимович — эколог. Кини көбүгүрүмүсүн Сылан элбэх күүлэригэр балык үөскэтиллибит. Күһүгүгү курбук күрэхтэһин уопсай мунҕаларын, бүтүттэр обществоларын председателин быһыытынан нэһилиэтин дьонун астыннарар ыһа саталаахтык тэрийэр, дьонун-сэргэтин булт аһыан күндүлүүр. Бөдөн техника алаас сир намчы кысын алдытарыттан дьиксинэр, тыа сиригэр кыра техника наадаһын туһунан "Советская Россия" хаһыакка 1988 сыллаахха суруйбуттаах. Билигин баара буоллар кыра техника дэлэбиттэн үөрө да ата.

Эһэтин утумнаан ветеран күнү-дьылы 10 сыл устата кэтээн көрбүтүн суруммун дьэнигиа оболоругар, сизинэригэр олохторугар туһалаах буолла. Алексей Трофимович сизинэрэ, Мыттыкыны хор-хос сизинэрэ туйгун, үмүгэй үөрэнээчилэр. Чинчийэр үлэһэн утумнаахтык дьарыктаналлар. Саргы (9 кыл), "Кыһыл барыһынан холбоһор буолар олоҕо", Айта (7 кыл), "Алаас — айылҕа кэрэ бэлэбэ", Вара (6 кыл), "Мин урууһулуурбун сөбүлүүбүн", Тура (6 кыл), "Мин дьэ-кэргэн сарий сыһырыгар", Аһыа (4 кыл), "Эһэм утүв дьарыктар" даҕайааттара олус табыллан суруллубуттар.

Удыур салҕанар Алексей Трофимович уластатара Саҥа маһынан. Тарас тимиринэн уһааччылар, кыһа Альбина Алексеевна оформителъ художник үөрэхтээх, музей экспозицияларын тэрийиҕэ, кизэргитиҕа балайда үлэстэ.

Сизэ Аһыа чинчийэр үлэтин тылларын аһытыһабын түмүктүүбүн. "Эһэм утүв дьарыктарын үөрэтэн баран, кини тусба-тах ыратын билиги сизинэрэ салгыыр туһугар олохтот киһи дьин бигэ санааҕа кэллим. Төрдүбүт Мыттыкыны дьыоһуларын көлүөнэтэн көлүөнэҕэ бэриллэрин олохтот сылаа он остуохтун."

Ылык киһибит Мыттыкыны бу ый 23 күнүгэр 135 сааһын туолар.

К. МАКАРОВА.

ЛИТЕРАТУРНАА БААНА

"Ого!" Бу үс дорбоонтон турар суос-собохо тыл төһөлөөх сымнабастык, сылаастык этиллэрий! Кини хас биридн ийэ, аҕа дууһатын долгуппутунан, санаатын манньыппытынан кириэр.

Улуу сиир кырдыаһас, бастын үлэлээх ого тэрилтэтигэр "Кэскил" уһууаанга 100 кырачаан күннэтэ кэлэн дуоһуаа оонньоон, сөбүлүүр дьарыктарынан үтүөкэ-кэрэбэ уһууллаллар.

Бу уһууаанга кырачааннары итинигэ 24-с сылын Тамара Григорьевна Константинова ситиһилээхтик үлэтиир. Кини үлэтин сүрүн ис хоһооно — оҕону төрөөбүт тылы таптыырга, бэйэтин санаатын таба этинэ, уус-уран тыл сүмэтин-амтанын кыра сааһыттан ингэринэ улаатарыгар олук уулар. Тамара Григорьевна ого бэйэтин сааһыгар, кыаһар сөл түбүһүнэрэн айар, онорон көрөр (фантазиятын) дьобурдарын уһугуннаран кыраһый остуоруйалары, кэпсээннэри, хоһооннору айарга холонолорун ситиһэрэ үлэтин уратытынан буолар. Кини итиллээччилэрин үлэлэрэ "Дошкольное образование" Россиятаагы, "Кэскил" республикатаагы хаһыаттарга бэчээттэммиттэрэ.

МИН БЫРААТЫМ

Быраатым кыл-кыра,
Быраатым мал-мааны,
Быраатым мин-миннигэс,
Бырааппын наһаа таптыбын.

Милена ЗАХАРОВА
5 саастаах.

ЭНЭЧЭЭНИМ

Сымнабас энэчээмин кууһабын,
Утуйарбар добор оностобун,
Түүлбэр иккиэн оонньоубут,
Күнүһүн биригэ сылдыбыт.

Сайыма ПОПОВА,
5 саастаах.

ЫАЛЛААХ ООНЫУБУТ

Оонньоурдарбын мунһаммын,
Ыаллаах оонньоубут,
Куукулабын таһыннарабын,
Куобахчааммын аһатабын,
Эһэ миискэбин утутабын,
Бэйэм ас астыбын.

Айыына НЕУСТРОЕВА
5 саастаах.

БЫРААС БУОЛУОМ

Манан халаат кэтэммин,
Эмтээх суумкабын сүгэммин,
Күнү быһа солото суох,
Скорыйга үлэлибин.
Элбэх да элбэх оонньоурдар,
Бары минигин күүтэллэр,
Бары эмтэнэн үтүөрэллэр,
Улааттахпына ийэм курдук,
Быраас буолуом хайаан да...

Алеша ПОПОВ
5 саастаах.

ТУРТАС ХАЙДАХ ТАЙАХ БУОЛБУТА

Арай биридэ туртас оҕото тыа устун аһы-аһы күүлэйдн сылдьан утары тайабы көрсө түспүт. Туртас манньк улахан кыылы көрөн олус куттаммыт.

— Бу хантан нэр оҕобунуй? — дии-дии тайах улахан баҕайы муһун хамсаппыт.
— Мин... мин туртаспын... Күүлэйдн сылдыбын... Оттон эн кимигиний?
— Мин ураа ланкыр муостаах, күүстээх-күдэхтээх, барыларымтан улахан тайах буолабын.

— Мин эн саба уонна эн курдук күүстээх буолуохпун баҕарабын.
— Оччоҕо минигин кытары барыс. Мин ыраах хайаларынан, систэринэн баран иһэбин. Мин муоспун таарый эрэ, мин муһун аптаах.

Туртас таарыйаат даҕаны эмискэ тайах буолан хаалбыт. Бу кэмгэ саалаах булчут иһэр эбит, иккиэн куоллуттар, саамай түргэнэринэн сүүрбүттэр.

Туртас улахан тайах буолан хаалбытыттан олус үөрбүт. Онтон ыла иккиэн мэлдьи биригэ сылдьан Саха сириг барытын кэрийбиттэр.

МАКАРОВА Милена. 5 с.

СИБЭККИ КЫЫС

Арай биридэ сайын Туйаара күөх хонууга лыах экирэтэ сылдыбыт, лыаба биир сибэкигэ кэлэн олорбут. Туйаара лыабы тутуон баҕарбыт да сибэкини харыстаабыт, "хампы баттыам, алдьанан хаалыа" дии санаабыт, лыаба көтөн бара турбут. Кыыс сибэки көрө турдаҕына сибэкигэ киһилии саҕарбыт:

— Туйаара, эн миэхэ күн аайы кэлээр.
— Сөл, мин эйиэхэ уу кутуом, көрүөм-истиэм.
Ити курдук хас да күн ааспыт. Биир сарсыарда Туйаара кэлбитэ сибэки оннугар Ньургуйаана диэн кыыс баар буолбут. Онтон ыла иккиэн дорбодоллуттар, наар биригэ оонньоур, күүлэйдир буолбуттар.

ЗАХАРОВА Марселена. 5 с.

КЫЫЛЛАР БЫРААСТАРА

Арай биридэ хара тыаба доктор Айболит кыыллары эмти, көрө кэлбит. Бары кыыллар уочаратынан кэлэ-кэлэ көрдөрбүттэр: чыычаах кынатын, куобах кулгаабын, эһэ тиһин, бөрө тиһин, саһыл кутургу, тиин түүтүн, мэккиргэ харабын, табачаан муһун. Бары эмтэммиттэр, үтүөрбүттэр, үөрбүттэр, махтамыттар. Бу кэмгэ кыл-кыраһый кутууахчаан кэлбит. Кини сатаан истибит буолбут, оҕотун көтөбө сылдыар эбит.

Кыыллар бары кэлэн көмөлөспүттэр. Доктор Айболитка эмтэммиттэр. Онтон саамай улахан тойонноро тайах кэлбит. Кини аһабын көрдөрбүт, эмтэппит уонна эппит:

— Миэхэ олор, мин эйиһин дьизбэр илдьим, сылайытын буолуо.
Доктор Айболит.
— Аны хаһан даҕаны ыалдьыман, доруобайдык сылдьыт, сотору мин кэлним, оҕо бары оҕоломмут буолуохтаахыт. Көрсүөххэ диир!

Николаанна БУШУЕВА

МИН ЭРЭНЭБИН

Мин сөбүбүн
Иэҕэйэр икки атах
Өркөн өйүн
Сатабыллаах бэйэтин
Дэгиттэр талаанын
Айар-тутар дьобурун

Мин бэркиһинбин
Иэҕэйэр икки атах
Элэксэй майгытын
Эйбэс бэйэтин
Дэлгэй дууһатын
Кизн-холку көбүлүн

Мин үөрэбин
Иэҕэйэр икки атах
Үөрэх-билии кыһатыгар
Эрэллээхтик үктээн
Иннин дизки хардылаан
Үүнэн-сайдан илэрттэн

Мин эрэнэбин
Иэҕэйэр икки атах
Чөл куттаах буолуобар,
Үйгү-быйаҥ олохтонуобар,
Үөрүү үлүскэни билэбэр
Тус олобуттан дьоллонуобар.

Елена НИКОНОВА

"УЛЫБКА" ДЕТСАДКА

Ыраахтан угуйа турабын
Улыбка уһууаан барахсан
Сыл аайы элбэх да оҕону
Бизэйдээн кэрэбэ иитэбин

Сананы, кэрэни айарга
Саталлаах дьоннордоох эбикит
Аартыккыт күннэтэ арыллан
Ырыабыт ыраахха дьирэйдим.

Үлэнэн күннэтэ күүрэнкит
Үйэлэр тухары аатырын
Кэрэни дьэ кизник тарбатан
Кэхтибэт кэскилгит уһаатын.

Эбэбит кэс тылын ылынан
Тырымныы умайдын сулускут
Сизтэриб сибэки буолангыт
Чурапчыг тулатын кизгэтиг.

Улаатан үлэһит дьон буолан
Улыбка оҕото дэтээрэг,
Үгүһү, кэрэни айангыт
Үөрдээриг үлэһит дьоннугун.

Мария ДЬЯЧКОВСКАЯ

БАЛЫКСЫТ МААРЫАБЫН

Хааһахтаах тымтайбын сүгэммин,
Тууһастаах тумайын тутаммын,
Ылаастаах ымдааммын ылааммын
Ыксалынан ыстагаллаан
Ыһыар-угуйар ырыбынан
Ырыа аргыстаах айанныбын.

Алыһардаах алааспар
Айаас атым кэрэстэ
Атахтарбын көлүнэн
Айаннатан тийэрбэр
Алыһарым алыстык
Ахтыбытты айманан
Ары-сыа өрөгөтө
Арылыан көстүөбэ.

Арамааннаах Алаалпыам
Алтахтаан- айгыстан
Ааннарын аһанар
Айхаллы көрсүөхтэрэ.

Быраһааттам барахсан
Бырданалаан бардаҕына
Баабый ытыспынан
Баһан ылабым.

Баһыгыратар Баһылайым,
Байбаралаах Балбаарам
Бастыг махтал дьизинэр
Баһыгыраан туруохтара.

Күндүөбэйим күрүлээн
Күлэн-үөрэн кэллэринэ
Күрүчүктээх тарбахпынан
Күллүргэчи баһаммын
Күндэликибин күндүлүөм.

Көрдөөх кыһылым Өрүүнэ
Күүскэ үөрэ көрсүөбэ,
Күлүүтүнэн күндүлүөбэ.

Быһчыкабын, мундуускабын
Бастыг ыалбар илдьиһим,
Таһараа Татыһаастаахха
Таһааран тарыкынайыам,
Маалпабын, Маайыспын матарбакка
Мундуускабын буһаран
Мургуһун минни иһэрдим,
Мунду курдук мунунан
көрүөхтэрэ-үөрүөхтэрэ.

Алаадылаах Арыпыанам
Алыһан астыһаба,
Хаһаастаах Харыһаанам
Хайабынан хатаҕалаба.
Хоһоһолоох Хоһороһум
Хобордоһор хоторуоһа,
Ылдьытымсах Ылдьаанам
Ымайбытынан ылаба.

Мутугунан бырабар
Муһур, бүтэй үйөбэр
Бар дьоммун матарбакка,
Мара-бүрэ дьизбэки
Айылдам бавыттан
Анаан-минээн аһатан
Астынан-дуоһууан
Айаннаан да көрүөм этэ.

Күннээби кыһалбаларыттан
Киһиэхэ кыра да наада дьиз
Көрү-нары, үөрүүнү эрэ,
Көр, итинник бэлэхтиэм этэ.

Николай ХАДААРЫСКОЙ

ИЙЭБИТ БАРАХСАН

(Кэргэним, доборум Луковцева
Ольга Дмитриевна сырдык
кэриһигэр).

Күн хараба көстүбэт
Колкуос үлэтигэр сылдыаммын
Кизнээ дьизбэр кэллэхпинэ,
Тонсон-хатан киридэхпинэ
Абабыт кэллэ дьиз
Мэлдьи үөрэ көрсөхтүүрө,
Остуолугар аһын тардан
Түбүгүрү түһээхтиирэ
Ийэбит барахсан.

Кыысчаанын көтөбөн олорон
Чэйин кутан бизэрэ,
Ылаһтар-дьонугар сылдьан
Истибит сонунун кэпсирэ
Ийэбит барахсан.

Олоро түһэн уоскуйбакка
Оболорун көрөн бизбэйдэхтэрэ,
Сытан сыһынанан ылбакка
Аспыһан-танаспытын бэрийэрэ
Ийэбит барахсан.

Дьизтээби бүппэт түбүгүн,
Ыланньыксыт ыраахан үлэтин
Хайдах ыспаран кыһан
Сылдыахтаабыта эбитэ буолла
Ийэбит барахсан.

ОҔО ЭРДЭХПИНЭ

Көмүлүүк оһохпун иннигэр,
Сырдыгар, сылаһтар тартаран,
Бийиги, мэник бэдиһтэр,
Истэр этибит чуумпуран

Кыһынны кизэлэри кылгатар
Хоһоһо кэпсээннэрин сэгээрэммит
Бөбө дьоннор, быйыдар
Тустарынан ордух кэрэхсээммит.

Онно киһини салынналар
Улуу ойууттар, удааттар
Оройон ханна кырыһыттарын
Хайдах дьону куттаабыттарын.

Оһохпун уотун сөбүрүүтүтэ
Ситэрэн-хоторон кэлсээтэбинэ
Оҕолор куттанар буоларбыт,
Ийэбитигэр сөрүөстэн тахсарбыт.

ЛИТЕРАТУРНАА БАЛАН

"Ого!" Бу үс дөрбөөнтон турар суос-собохох тыл төлөөх сымнабастык, сылаастык этиллэрий! Кини хас биридн ийэ, аба дууһатын долгулпутунан, санаатын маннылпыттынан кириэр.

Улуус биир кырдыаас, бастын үлэлээх обо тэрилтэтигэр "Кэскил" уһууаанга 100 кырачаан күннэтэ кэлэн дуоһууа оонньоон, себүлүүр дьарыктарынан үтүөбэ-кэрэбэ уһууллаллар.

Бу уһууаанга кырачааннары иитиһэ 24-с сылын Тамара Григорьевна Константинова ситиһилээхтик үлэтир. Кини үлэтин сүрүн ис хоһооно — оҕону төрөөбүт тылы талтыырга, бэйэтин санаатын таба атынэ, уус-уран тыл сүмэтин-амтанын кыра сааһыттан иһэринэ улаатарыгар олук уурар. Тамара Григорьевна оҕо бэйэтин сааһыгар, кыаһар сөп түбэһиннэрэн айар, онорон көрөр (фантазиятын) дьобурдарын уһугуннаран кыракый остуоруйалары, кэпсээннэри, хоһооннору айарга холоноллурун ситиһэрэ үлэтин уратытын буолар. Кини иитиллээхчилэрин үлэлэрэ "Дошкольное образование" Россиятаабы, "Кэскил" республикатаабы халыаттарга бэчээттэммиттэрэ.

МИН БЫРААТЫМ

Быраатым кып-кыра,
Быраатым мал-мааны,
Быраатым мин-миннигэс,
Бырааппын наһаа талтыбын.
Милена ЗАХАРОВА
5 саастаах.

ЭҺЭЧЭЭНИМ

Сымнабас эһэчээмин кууһабын,
Утууарбар добор оностобун,
Түүлбэр иккиэн оонньоубут,
Күнүһүн биригэ сылдыабыт.
Сайына ПОПОВА,
5 саастаах.

ЫАЛЛААХ ООНЫУБУТ

Оонньоурдарбын мунһаммын,
Ыаллаах оонньоубут,
Куукулабын таһыннарабын,
Куобахчааммын аһатабын,
Эһэ миискэбин утутабын,
Бэйэм ас астыбын.
Айына НЕУСТРОЕВА
5 саастаах.

БЫРААС БУОЛУОМ

Манан халаат кэтэммин,
Энтээх суумкабын сүгэммин,
Күнү быһа солото суох,
Скорайга үлэлибин.
Элбэх да элбэх оонньоурдар,
Бары мингин күүтэллэр,
Бары эмтэнэн үтүөрэллэр,
Улааттахпына нйэм курдук,
Быраас буолуом хайаан да...
Алеша ПОПОВ
5 саастаах.

МАКАРОВ Максим, 5 с.

ТУРТАС ХАЙДАХ ТАЙАХ БУОЛБУТА

Арай биридэ туртас оҕото тыа устун аһы-аһы күүлэйдии сылдьан утары тайабы көрсө түспүт. Туртас манньк улахан кыылы көрөн олус куттамыт.
— Бу хантан иһэр оҕобунуй? — дии-дии тайах улахан бабайы муоһун хамсаппыт.
— Мин... мин туртаспын... Күүлэйдии сылдыабын... Оттон эн кимгиний?
— Мин ураа ланкыр муостаах, күүстээх-күдэхтээх, барыларыттан улахан тайах буолабын.
— Мин эн саба уонна эн курдук күүстээх буолуохпун баһарабын.
— Оччоҕо мингин кытары барыс. Мин ыраах хайаларынан, систэринэн баран иһэбин. Мин муоспун таарый эрэ, мин муоһум алтаах.
Туртас таарыйаат даҕаны эмискэ тайах буолан хаалбыт. Бу кэмгэ сааллаах булчут иһэр эбит, иккиэн куоппуттар, саамай түргэнирэнэн сүүрбүттэр.
Туртас улахан тайах буолан хаалбытыттан олус үөрбүт. Онтоҕ ыла иккиэн мэлдьи биригэ сылдьан Саха сириг барытын кэрийбиттэр.

МАКАРОВА Милена, 5 с.

СИБЭККИ КЫЫС

Арай биридэ сайын Туйаара күөх хонууга лыах экирэтэ сылдыабыт, лыаба биир сибэкигэ кэлэн олорбут. Туйаара лыабы тутуон баһарыт да сибэкини харыстаабыт, "хампы баттыам, алдьаһан хаалыа" дии санаабыт, лыаба көтөн бара турбут. Кыыс сибэки көрө турдаҕына сибэкигэ киһилин саһарбыт:
— Туйаараа, эн миэхэ күн аайы кэлээр.
— Сеп, мин эйиэхэ уу кутуом, көрүөм-истиэм.
Ити курдук хас да күн аспыт. Биир сарсыарда Туйаара кэлбитэ сибэки онугар Ньургуйаана диэн кыыс баар буолбут. Онтоҕ ыла иккиэн дождордоспуттар, наар биригэ оонньоур, күүлэйдиир буолбуттар.

ЗАХАРОВА Марселена, 5 с.

КЫЫЛЛАР БЫРААСТАРА

Арай биридэ хара тыаба доктор Айболит кыыллары эмтии, көрө кэлбит. Бары кыыллар уочаратынан кэлэ-кэлэ көрдөрбүттэр: чыычаах кынатын, куобах кулгаабын, эһэ тийин, бөрө тийин, саһыл кутургун, тийг түүтүн, мөкүргэ харабын, табачаан муоһун. Бары эмтэммиттэр, үтүөрбүттэр, үөрбүттэр, мактамыттар. Бу кэмгэ кып-кыракый кутуйахчаан кэлбит. Кини сатаан истибат буолбут, оҕотун көтөбө сылдыар эбит.
Кыыллар бары кэлэн көмөлөспүттэр. Доктор Айболитка эмтэммиттэр. Онтоҕ саамай улахан тойонноро тайах кэлбит. Кини айабын көрдөрбүт, эмтэппит уонча эппит:
— Миэхэ олоҕ, мин эйигин дьыбэр илдьим, сылайбытын буолуо.
Доктор Айболит:
— Аны хаһан даҕаны ыалдьыман, доруобайдык сылдьын, сотору мин кэлиэм, онно бары оҕоломмут буолуохтааххыт. Көрсүөххэ диири!

Николаина БУШУЕВА

МИН ЭРЭНЭБИН

Мин сөрөбүн
Изгэйэр икки атах
Өркөн өйүн
Сатабыллаах бэйэтин
Дэгиттэр талаанын
Айар-тутар дьобурун

Мин бөркүһүбүн
Изгэйэр икки атах
Элэккэй майгытын
Эйбэс бэйэтин
Дэлэгэй дууһатын
Кизн-холку көбүлүн

Мин үөрэбин
Изгэйэр икки атах
Үөрэх-билии кыһатыгар
Эрэллээхтик үктэнэн
Иннин дикки хардыылаан
Үүнөн-сайдан иһэриттэн

Мин эрэнэбин
Изгэйэр икки атах
Чөл куттаах буолуобар,
Уйгу-бийан олохтонуобар,
Үөрүү үлүскэнин билэбэр
Тус олобуттан дьоллонуобар.

Елена НИКОНОВА

"УЛЫБКА" ДЕТСАДКА

Ыраахтан угуйа турарын
Улыбка уһууаан барахсан
Сыл аайы элбэх да оҕону
Бизбэйдэн кэрэбэ иитэбин

Сананы, кэрэни айарга
Саталлаах дьоннордooх эбиккит
Аартыккыт күннэтэ арыллан
Ырыабыт ыраахха дьыэрэйдин.

Үлээн күннэтэ күүрэннит
Үйэлэр тухары аатырыт
Кэрэни дьэ кизиктик тарбатан
Кэхтибат кэскилгит уһаатын.

Эбэбит кэс тылын ылынан
Тырымныы умайдын сулускут
Сизтэрим сибэки буолангыт
Чурапчыт тулатын кизэргэтин.

Улаатан үлэһит дьон буолан
Улыбка оҕото дэтээрин,
Үгүһү, кэрэни айангыт
Үөрдээрин үлэһит дьонкутун.

Мария ДЬЯЧКОВСКАЯ

БАЛЫКСЫТ МААРЫАБЫН

Хааһахтаах тымтайбын сүгэммин,
Тууйастаах туманы тутаммын,
Ылаастаах ымдааммын ылааммын
Ыксалынан ыстаналаан
Ыгырар-угуйар ыырбынан
Ырыа аргыстаах айанныыбын.

Алыһардаах алааспар
Айаас атым кэрэстэ
Атахтарбын көлүнэн
Айаннатан тийэрбэр
Алыһарым алыстык
Ахтыбытты айманан
Арыы-сма өрөсөтө
Арылыан көстүөбэ.

Арамааннаах Алаалпыйам
Алтахтаан айгыстан
Ааннарын аһаннар
Айхаллы көрсүөхтэрэ.

Быраанааттам барахсан
Бырданалаан бардаҕына
Баабый ытыспынан
Баһан ылыабым.

Бачыгыратар Баһылайым,
Байбаралаах Балбаарам
Бастын махтал диэннэр
Баһыгыраан туруохтара.

Күндүөбэйим күрүлээн
Күлэн-үөрэн кэллэриңэ
Күрүчүктээх тарбахпынан
Күллүргэчи баһаммын
Күндэликибин күндүлүөм.

Көрдөөх кыһыым Өрүүнэ
Күүскэ үөрэ көрсүөбэ,
Күлүүтүнэн күндүлүөбэ.

Бычыыкабын, мундуускабын
Бастын ыалбар илдьибим,
Таһараа Татыаастаахха
Таһааран тарыхынайам.
Маалпабын, Маайысмын матарбакка
Мундуускабын буһаран
Мургуһун минин иһэрдим,
Мунду курдук мунуунан
көрүөхтэрэ-үөрүөхтэрэ.

Алаадылаах Арыһанам
Алыһын астыһаба,
Хаһаастаах Харыһанам
Хайабынан хатаһаһаба.
Хоһоһолоох Хоһороһум
Хобордоһор хотороһа,
Ылдьытымсах Ылдьаанам
Ымайбытынан ыһаһа.

Мутугунаан быраһар
Мунур, бүтэй үйбэр
Бар дьоммун матарбакка,
Мара-бүрэ дизбэккэ
Айылтам баайыттан
Анаан-миннэн аһатан
Астынан-дуоһууан
Айаннаан да көрүөм этэ.

Күннээбэ кыһалбаларыттан
Киһиэхэ кыра да наада диэн
Көрү-нары, үөрүүнү эрэ,
Көр, итинник бэлэхтиэм этэ.

Николай ХАДААРЫСКОЙ

ИЙЭБИТ БАРАХСАН

(Кэрэһим, доборум Луковцева
Ольга Дмитриевна сырдык
кэрэһигэр).

Күн хараба көстүбэт
Колкуос үлэтигэр сылдыаммын
Кизээ дьыбэр кэллэхпинэ,
Тоһон-хатан киридэхпинэ
Аһабыт кэллэ диэн
Мэлдьи үөрэ көрсөхтүүрү,
Остуолугар аһын тардан
Түбүгүрэ түһээхтиирэ
Ийэбит барахсан.

Кыысчаанын көтөбөн олорон
Чэйин кутан бизэрэрэ,
Ылаһар-дьонугар сылдьан
Истибит сонунун кэпсирэ
Ийэбит барахсан.

Олоро түһэн уоскуйбакка
Оҕолорун көрөн бизбэйдээрэ,
Сытан сыһынанан ылбакка
Аспыһар-танаспытын бэрийэрэ
Ийэбит барахсан.

Дьыһээбэ бүппэт түбүгүн,
Ыланньыксыт ыраахан үлэтин
Хайдах ыһаран кыһан
Сылдьаахтаабыта эбитэ буолла
Ийэбит барахсан.

ОҔО ЭРДЭХПИНЭ

Көмүлүөк оһохпут инигэр,
Сырдыгар, сылаһар тартаран,
Билиги, мэник бэдиһэр,
Истэр этибит чуумпуран

Кыһыгы кизэлэри кылгатар
Хоһоһо кэпсээннэрин сэгээрэммит
Бөгө дьонноһор, биһийдэр
Тустарынан ордук кэрэхсээммит.

Онно киһини салыһанарар
Улуу ойууттар, удааттар
Оройон ханна кыырбыттарын
Хайдах дьону куттаабыттарын.

Оһохпут уотун сөбүрүүүтэ
Ситэрэн-хоторон кэпсээтэбинэ
Оҕолор куттанар буоларбыт,
Ийэбитигэр сөрүөстөн таһарбыт.

"КЫРАНА-2005" КЫҢЫННЫ ТАНАСКА АТЫ-БЫСТАПКА БАЛАҢЫАННЫТА

Тэрийээччилэр: "Ай" студия, Чурапчы улууну культураба
управлениета.

Сыала-соруа: Сага талааннары арийы, уус-уран тарбахтаахтары
киэн эйгээз билиһиннэри.

Усулбуйата: Быыстапкага улуус биирдинлээн иистэнээччилэрэ,
тэрилтэлэр, норуот маастардара кытталлар.

Ирдэбилэ: 1. Хас биридин кыттааччы 100 солк. усунуос төлүүр.
2. Кыттааччылар сахалыы танналлар.

Аты-быыстапка программата

10 ч. Регистрация.

12 ч. Быыстапканы үөрүүлээхтик аһы.

Буолар сирэ: А. П. Мунгалов аатынан хартыына галарейта.

Кириин билиэт сыаната: 10 солк.

Сайапкалары Чурапчы улууну культураба управлениетыгар "Ай"
студияга сэтинни 1 күнүгэр диэри түһэрэбит.

Тэрийэр комиссия.

Генеральная лицензия Банка России на осуществление банковских операций №1481 от 03.10.02

Чурапчинское отделение Сбербанка России

предлагает оформить банковские карты международных платежных
систем Visa International и MasterCard International.

Карты – удобный способ не только перевода денежных средств, но
и их транспортировки и хранения. Обладают очень высокой степенью
защиты, они являются персональными, кроме того, защищены
персональным паролем на списание средств.

Уважаемые жители Чурапчинского улуса!

Чурапчинское отделение №5048 Сбербанка России приглашает Вас в свои
учреждения воспользоваться самой современной и высокотехнологичной услугой
– картами международных платежных систем, уникальным средством расчетов,
хранения и перевода денежных средств.

Вам окажут услуги по открытию счета и оформлению банковской карты ОПЕРО
Чурапчинского отделения Сбербанка России по адресу: с. Чурапча, ул. Ленина, 34
С уважением, Ваш БАНК - Чурапчинское отделение №5048 Сбербанка России!

ЭБЭРДЭЛИИБИТ!

Күндү тизинибиити, балтыбыттан ветеринария ветеранын
Клара Васильевна МАКСИМОВИЧ 60 сапскын тугалыт
үбүтүгүрүн итиштик-истиштик эбэрдэлиибит!

Багарыбыт сага аллаабыны кэргэн-кэрэни доруубуаны,
улуу дуоллоох олоху, норуоттун, далай-кэргэннэр бэри үчүгэйи!

Дордони кытта Ериллаевтар,
Максимова, Курилиннар.

Күндү агабытын Егор Егорович АХУНОВУ суол
түбүтүгүр сиргалах үлэ сыаналанан Почетный гражданин
России аатынан наградата-малааххууна итиштик-истиштик
эбэрдэлиибит!

Багарыбыт эйгээз аллаах курдук доруубуаны, үлэ-
систишкери, дуоллоох олоху.

Дордони кытта кэргэннэр,
уолаттары, кийиштин, сестран.

МАХТАНАБЫТ

Таптыыр оробут, быраалыт, убайыт, сизн быраалыт
Местников Геннадий Афанасьевич олус хомолтолоохтук күн
сириттэн барыта 40 хонугун туолла. Бу кутурбанаах, ыарахан
күннэрбитигэр бары өттүнэн күөс-көмө буолбут, кутурбаммытын,
аһыбытын тэннэ үлэстибит, тигэх суолугар атаарсыбыт
дьоннорбутугар, тапталлаах дороругар Грүнба, кини дүөгэлэригэр,
улахан материальнай көмөнү онорбут кыыспыт үлэлиир ЖКХ ГУП
тэрилтэтин коллективыгар, Чечня сэринтин кыттылаахтарын
түмсүүтүгэр, чуолаан И. М. Варламова, А. Д. Савинна, Г. Е.
Владимировка, М. М. Игнатевка, военкомат коллективыгар, ийэбит
биргэ үлэстэбит дүөгэлэригэр, ыалларыбыгар, оробут биргэ
үөрэммит доротторугар, абабыт табаарыстарыгар, бары көмөлөспүт
чугас аймактарыбыгар тугуна да кэмнэммит дириг махталбытын
тирдэбит. Барытыгар этэнгэ буолууну багарыбыт.

Ийэтэ, асата, биргэ төрөөбүттэрэ, чугас аймактара.

Мин, 73 саастаах кырдыбаас эмээхсин, дьизм булууна уулаах
дьыл буолан туолан турарыгар Арылаах орто оскулатын 10-с
кылааһын үөрэнээччилэрэ Тоня Барашкова, Надя Скрябина, Лиана
Петрова, Ариан Павлов, Женя Варламов, Егор Егоров, Коля
Демьянов (кылаас салайааччыта Борисова Лена Ивановна), кэлэн
көмөлөһөн, ууну баһан бизээн сүрдээгин үөртүлэр.

Маннык сайаас оолорбор махтанан тураммын кырдыбаастарга
мэлдэн көмөлөһө, күөс-көмө буола тураргытыгар, үөрдэ-көтүтэ
сылдыаргытыгар багарыбын.

Акулина Михайловна ПОПОВА,
үлэ, тыыл ветерана.

ӨНӨ ОҢОРОБУН

Персональной компьютердары өрөмүөнүүбүн, Windows
95/ 98/ 2000/ Me/ XP, Ms Office 97/ 2000/ XP/ 2003
программалары, антивирустары, сахалыы шрифтэри
установкаһыбын, уо. д. а. Аадырыска тиийэбин. Билсэр тел.:
42-524, пейджер: аб. 142.

БИЛЛЭРИИДЭР

6 тыһаас – 1 тыһы, 1 аттамыт орус, икки бууттар-
рыгар "Ж" бэчээттээхтэр, кугас манаас аттамыт
тингэз киирэр орус, бууттар "Г" буукуба бэчээттээх
сүтүлэр. Ким көрбүт Мугудайга 27-630 телефонна
биллэрэгитигэр көрдөһөбүт.

Маннык дүһүннээх сүһүлэр сүтүлэр:
1. Хара саадыбай ынах-анар муоһа манан, анара
хара.

2. Харага кугас, ачыкылаах тингэз.
3. Кугас саадыбай тыһы тингэз.
4. Манан орус тингэз. Муоһа туора.
5. Кугас эриэн тыһы тингэз.
Телефон: 24-321.

Тыһы тыһаас. Бүтэй кугас ачыкылаах, ханас ку-
лаба хайа быһылаах. Телефон: 27-597.

4 тингэз – 2 атыр, 2 тыһы. Бууттарыгар 0 буук-
ба бэчээттээхтэр, 1 атыр тыһаас, кугас дүһүннээх,
сүтүлэр. Ким көрбүт 27-592 телефонна Мугудайга
биллэрэгитигэр көрдөһөбүн.

"Тура" бааһынай хаһааһытыбатыгар 5 тингэз, 4
тыһаас сүтүлэр. Кулаахтарыгар кыра ойо быһы-
лаахтар. Бууттарыгар 6/У нүмэрдээхтэр.
Көрбүттэр 27-525 телефонунан биллэрэгитигэр.

20 сентября 2005 г. утарыны документи (паспорт,
аттестат о среднем образовании, ИНН) на имя Пав-
луцкого Руслана Семеновича. Нашедших просим по-
звонить по телефону 25-506.

Мирнэй куорат олохтоого

УСТИНОВ Григорий Андреевич
эдэр сааһыгар соһумардык өлбүтүнэн
табаарыстарыбыгар, аймактарыбыгар Ноя
Андреевна, Василий Васильевич Дьячковскайдарга
дириг кутурбаммытын тирдэбит.

Сылантан Сивцевтар, Башариннар,
Посельскайдар, Дьячковскайдар.

Тапталлаах кэргэним, абабыт, эйэбит Кытаанах

нэһилиэгин олохтоого
ЗАХАРОВ Александр Харлампьевич
бу дьыл алтынны 18 күнүгэр ыалдыан өлбүтүн ди-
ринник курутууан туран билэр дьонугар, табаарыста-
рыгар иһитиннэрэбит.

Кэргэнэ, оолоро, кийинтэрэ,
күтүөттэрэ, сизинэрэ.

Күндү ийэтэ Чурапчы сэлэниэтин олохтоого, үлэ
ветерана

АЛЕКСЕЕВА Мотрена Ивановна
олохтон туораабытынан кыһыгар "Улыбка" уһууан
ветеран үлэһитигэр Алексеева Елена Семеновна,
чугас аймактарыгар дириг кутурбаммытын тирдэбит.
"Улыбка" уһууан коллектива,
үөрэх үлэһиттарин профсоюзун комитетта.

Ийэтэ Сунтаар улууну "Аллага" нэһилиэгин

олохтоого, улуус бачыттаах гражданина
САВВИНОВА Евдокия Андреевна
олохтон туораабытынан уолугар начальнигытыгар
Иванов Андриан Николаевичка, кини дьиз-кэргэннэр
кутурбаммытын тирдэбит.

Чурапчытаагы ыксаллаах быһыма-майгыга
управление коллектива.

Тапталлаах абабыт, эйэбит Мугудай нэһилиэгин

олохтоого, үлэ, тыыл ветерана

КРЮКОВ Егор Гаврильевич
уһун ыарахан ыарыттан олохтон 77 сааһыгар өлөн
туораабытынан билэр дьонугар, аймактарыгар,
табаарыстарыгар дириг кутурбаммытын тирдэбит.

Дьокуускайтан, Тааттадан, Чурапчытан
оолоро, кийинтэрэ, күтүөттэрэ, сизинэрэ.

Кутурбаммын тирдэллэр:

– Күтүөттэрэ Егор Гаврильевич олохтон туораабытынан
оолоругар, сизинэригэр Дьокуускайтан, Аллайыахаттан,
Чыппараттан бары Оконешниковтар.

– Эйэбит курдук саныыр кийибит, ыкса ыалбыт Егор

Гаврильевич күн сириттэн барытынан Терютинар.

Үлэ ветерана, хоту көһөрүллүү кыттылааба,
Одьулуун нэһилиэгин олохтоого

НЕУСТРОЕВА Мария Николаевна

ыарахан ыарыттан олохтон туораабытынан кэргэннэр
Василий Алексеевичка, оолоругар, сизинэригэр дириг
кутурбаммытын тирдэбит.

Одьулуун нэһилиэгин дьаһалтата,
кырдыбаастар түмсүүлэрэ.

Кутурбаммын тирдэллэр:

– Мария Николаевна күн сириттэн барытынан
кыһыгар "Улыбка" уһууан методичыгар, биргэ
төрөөбүттэригэр, чугас аймактарыгар "Улыбка" уһууан
коллектива, үөрэх үлэһиттарин профсоюзун комитетта.

– Убаастыыр ыкса ыалбыт, чугас кийибит Мария
Николаевна олохтон туораабытынан кэргэннэр Василий
Алексеевичка, оолоругар, кийинитигэр Татьяна
Николаевнага, биргэ төрөөбүттэригэр Е. Р. Софронов, В.
И. Полятинская дьиз-кэргэннэр.

– Ыкса ыалбыт, биргэ үлэстэбит коллективит Мария
Николаевна күн сириттэн барытынан кэргэннэр Василий
Алексеевичка, кыргыттарыгар, күтүөттүгэр, сизинэригэр,
биргэ төрөөбүттэригэр Одьулуунтан Шестаковтар дьиз-
кэргэннэр.

– Ытыктыыр, убаастыыр ветеранмыт Мария
Николаевна олохтон туораабытынан кыһыгар Одьулуун
ветераннай учаастагын үлэһитигэр Полятинская
Антонина Егоровнага, оолоругар, биргэ
төрөөбүттэригэр Чурапчытаагы ветераннай
управление.

– Мария Николаевна ыарахан ыарыттан олохтон
барытынан балтыгар дүөгэлэригэр Андреева
Екатерина Николаевнага Болтоногон Мария, Екатерина,
Христина, Дария.

– Мария Николаевна күн сириттэн барытынан биргэ
үлэлиир коллективытыгар учуутал Д.Н. Аргемьева
Диригнээгин агро-оскуола коллектива.

Холтоо нэһилиэгин ыһык кырдыбааһа, хоту
көһөрүллүү кыттылааба, 10 оло тапталлаах ийэтэ, эбэстэ,
хос эбэстэ

СТЕПАНОВА-ЭВЕРСТОВА Мотрена Семеновна
олохтон туораабытынан күтүөттүгэр Михаилга,
кыһыгытыгар Марияга, сиктэрэбитигэр, биргэ
төрөөбүттэригэр, аймактарыгар кутурбаммытын
тирдэбит.

Диригтэн Екатерина, Николай Саргыдаевтар,
Бүлүүттэн Степановтар, Аргуновтар,
Дьокуускайтан Коля.

Кутурбаммын тирдэллэр:

– Тапталлаах эбэстэрэ Мотрена Семеновна күн
сириттэн барытынан сизинэригэр Дириг агро-
оскуолатын В "а" кылааһын үөрэнээччитигэр Эверстова
Мишадга, 7 кылааһын үөрэнээччитигэр Эверстова Катяга
биргэ үөрэнэр оолоро, кылаас салайааччылары А. Г.
Борисова, С. В. Корякина.

– Мотрена Семеновна күн сириттэн барытынан
оолоругар, кийинтэригэр, күтүөттүгэр, сизинэригэр, хос
сизинэригэр Люба, Куоста, кийинэр оолоро Уваровтар,
Егоровтар уонна Марковтар.

Редактор А.А. ЗАХАРОВ.

ААДЫРЫСПЫТ: 678670,

Чурапчы сэл., Карл Маркс уул., 26 "а".

телефоннарбыт:

редактор – 41-332, отделлар – 41-265.

E-mail: Osanaoloh@churap.sakha.ru

Тэрийэн таһаарооччулар: СР Правительства, Чурапчы улууну "Сага олох"
редакционнай-издательской холбоһук государственной учреждение. Маассабай
информация средствдарын туһунан РФ Сохуоннарын тутуууну хонтуруоллуур
уонна регистрациалыыр РФ бэчээккэ СР региональной управлениетыгар 2003 с.
бэс ыйы 20 күнүгэр регистрациалыит нүмэрэ – ПИ №19-0423.

"Сага олох" редакционнай-издательской холбоһук ГУ. Офсетнай бэчээт.
Сахааһын №19-120. Тираж 1927, 21. 10. 2005 с. бэчээккэ бэрилиннэ.
Хайамат нэһилиэгэ иккитэ: оптуорунуһука, чаппарэ уонна субуотага таһар.

Автор суругар этиллэр санаа
редакция позициятыгар мадды сеп түбэхэр
буолбатах. Сурукка мыйлар чахчылар
кырдыктаахтарыгар эппиэтинэни
автор түс байата сүгэр.